

Protokoll fört vid enskild föredragning

Social- och miljöavdelningen
Hälsa- och sjukvårdsbyrån, S3

Beslutande
Minister

Annette Holmberg-Jansson

Föredragande
Byråchef

Ylva Lindström

Justerat

Omedelbart

Nr 30

Utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om Genomcentret och om förutsättningarna för hälsorelaterade genetiska analyser.

ÅLR 2021/8988

191 S3

Beslut

Landskapsregeringen beslöt att skicka utlåtande till social- och hälsovårdsministeriet enligt **bilaga S321E29**.

Hänvisning

STM071:00/2018

Social- och hälsovårdsministeriet

PB 33

FIN-00023 STATSRÅDET

Kontaktperson

Ylva Lindström +358 (0)18 25264

ylva.lindstrom@regeringen.ax

kirjaamo.stm@gov.fi

Ärende

Utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om Genomcentret och om förutsättningarna för hälsorelaterade genetiska analyser

Landskapsregeringen har mottagit en begäran om utlåtande från social- och hälsovårdsministeriet gällande utkastet till regeringens proposition med förslag till lag om Genomcentret och om förutsättningarna för genetiska analyser.

Lagstiftningsbehörighet

Den föreslagna lagen om genom berör ett nytt rättsområde och är inte omnämnd i förteckningarna över landskapets och rikets lagstiftningsområden i 27 § och 29 punkten i självstyrelselagen (1991:71) för Åland. Lagstiftning gällande genom kan inte heller direkt hänföras till något område i förteckningarna. Till rikets behörighetsområde hör enligt 27 § 30 punkten i självstyrelselagen för Åland "behörigheten att vara verksam inom hälso- och sjukvården, apoteksväsendet, mediciner och produkter av läkemedelstyp, narkotiska ämnen samt framställning av gifter och fastställande av deras användningsändamål". Enligt 18 § 12 punkten i självstyrelselagen har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om hälso- och sjukvård med undantag som föreskrivs i 27 § 24, 29 och 30 punkten. Hälso- och sjukvården hör inte till lagförslagets tillämpningsområde, Genomcentret föreslås inte erbjuda hälso- och sjukvårdstjänster.

Landskapsregeringen har 14.8.2018 (ÅLR 2018/916) i ett utlåtande ansett att lagstiftningen angående människans genom tillhör rikets lagstiftningsbehörighet med stöd av högsta domstolens utlåtande nr 1046, givet 21.3.1996, om ett förslag till en landskapslag om genteknik och genetiskt modifierade organismer. Högsta domstolen konstaterar bl.a. att "riket har förbehållits lagstiftningsbehörigheten rörande omständigheter som förutsätter en särskild naturvetenskaplig sakkunskap hos de berörda myndigheterna eller som på ett vittgående eller svåröverskådligt sätt kan påverka miljön och hälsan både i landskapet och utanför landskapet. Gentekniken innebär ett djupgående ingrepp i den naturliga utvecklingen. Trots att gentekniken i viss mån berör områden som hör till landskapets behörighet bör lagstiftningen om genteknik enligt

Högsta domstolens uppfattning enligt 27 § 42 punkten självstyrelselagen hänförs till rikets behörighet.”

Det är viktigt, att åländska patienter har åtminstone samma tillgång till genomcentrumets tjänster som andra patienter i riket. Landskapsregeringen framhåller att den åländska befolkningen bör ha möjlighet att ge sina prov till genomcentrumet i Finland och den åländska hälso- och sjukvården bör ha tillgång till den information som uppstår i genomcentrumet på motsvarande sätt som hälso- och sjukvården i övriga Finland

Minister

Annette Holmberg-Jansson

Byråchef

Ylva Lindström